

Region Nordjylland
Regional Udvikling
/ Råstoffer

Der pågår undersøgelser, revurderinger og drøftelser ift. forslaget at udtage "Mosebjerg" som råstofgraveområde for Moler i Råstofplan 2016.

Udgangspunktet for dette forløb er - blandt en række andre forhold - Rapporten "Molerindvinding på Mors" af 1985.

Molerindustrien fremhæver i den forbindelse, at den som "modydelse" for at afstå fra at indvinde på 25 nærmere specificerede matrikler i Skarrehage-området, Skærbæk, Salgjerhøj og Hanklit blev stillet i udsigt at få adgang til at indvinde moler i hele "Mosebjerg" – med mindre der kunne anvises erstatningsarealer i bl.a. Erslev/ Tøving området.

Ud over, hvad Forvaltningen i øvrigt belyser og afdækker, hvad angår molerforekomsterne i hhv. "Mosebjerg", Hesselbjerg og Erslev/ Tøving området, finder vi anledning til at gøre opmærksom på følgende forhold, som vi finder væsentlige i den samlede vurdering:

I:

De specificerede 25 matrikler (og således ikke 37 matrikler som oplyst af Damolin og Skamol i forening) , hvor Molerindustrien afstod fra at indvinde, omfattede 1.315.000 m³ Moler. Det fremgår af kortmateriale, at disse 25 matrikler for en stor dels vedkommende var beliggende i områder, hvor der efter al sandsynlighed ville blive nedlagt graveforbud af Miljøministeren. De øvrige var for hovedpartens vedkommende små og spredt beliggende, ofte randområder til allerede tømte molergrave, hvor indvinding ville være urentabel. Den reelle værdi af disse områder som råstofressource var derfor meget begrænset. Det bemærkes i øvrigt, at der ikke – trods gentagen opfordring hertil fra Viborg Amt og som explicit forudsat i Rapporten Molerindvinding på Mors - foreligger noget aktstykke, hvor Skamol skriftligt meddeler Viborg Amt, at firmaet afstår fra at indvinde på disse 25 matrikler.

II:

Et grundlæggende princip for Moler-arbejdsgruppens arbejde var at afgrænse de områder, hvor der fremover hhv. skulle og ikke skulle indvindes Moler. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at dette princip allerede i 2009 tilsidesattes, i og med Viborg Amt og Morsø Kommune, som det dokumenteres af vedhæftede fil, på dette tidspunkt meddeler firmaet Damolin tilladelse til i "Ejerslev Nord" (som er beliggende UDENFOR det område, der i 1985 rapporten er omfattet af de planlagte graveområder) over en tidsperiode på 20 år at indvinde op til 120.000 m³ pr. år – hvilket svarer til 2.4 MIO m³. Dette er væsentligt mere end de 1.315.000 m³, Skamol afstod fra at indvinde på de specificerede 25 matrikler. Vurderet på den baggrund er der således allerede anvist Molerindustrien erstatningsarealer, som fuldt ud modsvarer dem, hvor Skamol afstod fra at indvinde.

III:

Damolin`s adm. Direktør, Søren Klitskov, udtaler til pressen som gengivet i artikel d. 29.10.2016, at "moleret i Mosebjerg har Damolin til nul kroner". Det fremgår af Tingbogen, at dette for hovedpartens

vedkommende er direkte usandt. Molerforekomsten på Matr. Nr. 3d kan Damolin i princippet indvinde uden at skulle betale godtgørelse eller kompensation til lodsejer. Men på alle de øvrige matrikler i Mosebjerg-området (og således også gældende for Matr. Nr. 13g), hvor Damolin har rettigheder, skal der ydes godtgørelse til lodsejer i form af enten kontant betaling beregnet efter faktisk indvundet kvantum Moler efter en takst, som er reguleret efter dagsprisen på granulat, eller arealkompensation beregnet efter taksten på god landbrugsjord.

IV:

Ved at sammenholde de skrivelser dat. 07.04.1976, hvori rettighedsindehaver får godkendt anmeldelsen af rettighederne iht. Råstofloven af juni 1972 gældende for matriklerne 3d og 13g, begge Sundby by, Sundby, med Tingbogens oplysninger for de nævnte matrikler fremgår, at de vilkår, der blev opstillet for godkendelsen af rettighederne som "anmeldte", aldrig er opfyldte. På den baggrund er der grundlag for at anfægte, at rettighederne på de to matrikler har den særlige retlige status, der knytter sig til begrebet "anmeldt ret", hvilket indebærer, at det er usandsynligt, at en domstol vil give rettighedsindehaveren medhold i påstand om erstatning i tilfælde af, at ansøgning om tilladelse til indvinding på de pågældende matrikler nægtes – i særdeleshed, når et afslag begrundes i kvalificerede samfundsmæssige hensyn og saglige forhold, der bl.a. baserer sig på områdernes beliggenhed i Kystnærhedszonen og Kommuneplanens Beskyttelseszone.

Pva

Bestyrelsen

Foreningen til bevarelse af Mosebjerg og Stærhøj

www.mosebjerg-stærhøj.dk

Trine Høgh

Hans Viktor Glysing Jensen

Ole Johansen

Inger Saaby

Kristian Høgh

Jutta Bjerre

Jørgen Saaby

/

Jørgen Saaby

Skolebakken 45

Sundby Mors

7950 Erslev

jorgen@saaby.com